

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK
BİLİM DALI**

74367

**LİSE ÖĞRETMENLERİNİN REHBERLİK
HİZMETLERİNİ ALGILAMA DÜZEYLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

74367

Abdülkadir ÖZTÜRK

DANIŞMAN: Doç. Dr. Ersin ALTINTAŞ

BURSA 1999

**T.C. ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DOKÜMANTASYON MENKUZU**

ÖZET

Bu araştırmada liselerde görevli öğretmenlerin okullarındaki rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleriyle sözkonusu algılamalarında bireysel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun farklılaşma oluşturup oluşturmadığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin, okullarındaki rehberlik hizmetlerini algılama düzeylerinin belirlenmesinde tarama modelinden yararlanılmıştır. Verilerin toplanmasında öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılama düzeylerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen Rehberlik Hizmetlerini Algılama Ölçeği oluşturulmuştur. Ölçek, beş alt bölümden ve 29 maddeden oluşmaktadır. Hazırlanan ölçek Eskişehir’de araştırmaya dahil edilen liselerde görevli öğretmenlere uygulanmıştır. Uygulama sonunda 204 ölçek formu geçerli kabul edilmiş ve değerlendirmeye alınmıştır.

Araştırma verilerinin istatistiksel çözümlenmesiyle ilgili işlemlerde iki grup ortalaması arasındaki farkın önem kontrolü t testi ile, ikiden fazla grup ortalaması arasındaki farkın önem kontrolü ise tek yönlü varyans analizi ile gerçekleştirilmiştir. Gruplar arasındaki farkların önem kontrolünde 0.05 hata payı ölçüt alınmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre liselerde görevli öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları olumlu yönde çıkmıştır. Ancak öğretmenlerin sahip oldukları kişisel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun, sözkonusu algılamalarda kısmen de olsa farklılaşma oluşturduğu görülmüştür. Öğretmenlik mesleğine yeni başlamış öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının meslekte daha kıdemli öğretmenlere göre düşük çıktığı görülmüştür. Öğrenim durumları açısından ise akademik kariyeri fazla olan öğretmenlerin algılamaları diğerlerine göre daha düşük çıkmıştır. Branşlar arasındaki farklılaşmanın daha çok meslek dersleri öğretmenleriyle türk dili ve edebiyatı öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür. Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının

diğer biraşlardaki öğretmenlere göre daha düşük düzeyde, meslek dersleri öğretmenlerinin algılamalarının ise daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyetler arasındaki farklılaşma, erkek öğretmenler lehine yansımış, erkek öğretmenlerin algılamalarının kadın öğretmenlerin algılamalarına göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Çalıştıkları kurum açısından bakıldığında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi Öğretmenlerinin algılamaları, diğer okullarda görevli öğretmenlerin algılamalarına göre daha olumlu, Ahmet Kanatlı Lisesi Öğretmenlerinin algılamaları ise diğer okullarda görevli öğretmenlere algılamalarına göre daha olumsuz düzeyde bulunmuştur.

Öğretmenlerin, rehberlik hizmetlerinin bilgi verme, öğrenciyi tanıma, öğrenci başarısını artırma, psikolojik danışmanlık yapma ve öğrenciyi izleme gibi işlevlerinin yerine getirilme düzeyini algılamalarında kişisel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun farklılaşma oluşturup oluşturmadığına bakılmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları ile sözkonusu işlevlerin yerine getiriliş düzeyini algılamaları arasında benzer sonuçlara rastlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	v
ÖNSÖZ	xi
A. BÖLÜM I	1
1. Giriş	1
2. Problem Cümlesi.....	8
3. Alt Problemler.....	8
4. Araştırmanın Önemi	9
5. Sayıtlar.....	10
6. Sınırlılıklar.....	10
7. Tanımlar	10
B. BÖLÜM II	11
1. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	11
C. BÖLÜM III	16
1. YÖNTEM.....	16
1.1. Araştırma Modeli.....	16
1.2. Evren ve Örneklem	16
1.3. Veri Toplama Aracı	17
1.4. Verilerin Toplanması.....	18
1.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	18
D. BÖLÜM IV	20
1. BULGULAR.....	20
1.1. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerini Bütünde Algılamalarına İlişkin Bulgular.....	20
1.2. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular	28
1.3. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma	

İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular	35
1.4. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular	43
1.5. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular	51
1.6. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular	59
E. BÖLÜM V.....	68
1. YORUM.....	68
1.1. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerini Bütünde Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu	68
1.2. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu	69
1.3. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu	69
1.4. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu ...	70
1.5. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu	71
1.6. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu	71
F. BÖLÜM VI	74
1. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	74
1.1 Sonuç.....	74
1.2 Öneriler.....	76
F. KAYNAKÇA.....	77
H. EKLER.....	80

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa
TABLO 1	ARAŞTIRMA KAPSAMINDAKİ OKULLARA GÖNDERİLİP GERİ DÖNEN VE GEÇERLİ KABUL EDİLEN ÖLÇEK SAYILARI17
TABLO 2	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI 21
TABLO 3	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI..... 22
TABLO 4	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI..... 22
TABLO 5	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI 23
TABLO 6	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI..... 24
TABLO 7	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI 25
TABLO 8	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI 26
TABLO 9	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI..... 26
TABLO 10	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI..... 27
TABLO 11	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI..... 28

TABLO 12	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	29
TABLO 13	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	30
TABLO 14	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	31
TABLO 15	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	32
TABLO 16	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	32
TABLO 17	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	33
TABLO 18	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	34
TABLO 19	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	35
TABLO 20	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	36
TABLO 21	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	37

TABLO 22	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	38
TABLO 23	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	38
TABLO 24	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	39
TABLO 25	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	40
TABLO 26	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	41
TABLO 27	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	42
TABLO 28	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	42
TABLO 29	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	43
TABLO 30	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	44
TABLO 31	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	45

TABLO 32	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	46
TABLO 33	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	47
TABLO 34	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	48
TABLO 35	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	49
TABLO 36	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	50
TABLO 37	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	51
TABLO 38	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	52
TABLO 39	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI	53
TABLO 40	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	54

TABLO 41	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI.....	54
TABLO 42	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	55
TABLO 43	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI.....	56
TABLO 44	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	57
TABLO 45	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI	58
TABLO 46	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI.....	59
TABLO 47	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	60
TABLO 48	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI	61
TABLO 49	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	62

TABLO 50	ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI.....	62
TABLO 51	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	63
TABLO 52	ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI.....	64
TABLO 53	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	65
TABLO 54	ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZ SONUÇLARI	66
TABLO 55	ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI	67

ÖNSÖZ

Hemen her alanda meydana gelen hızlı değişme ve gelişmeler toplumsal yapıyı da etkilemiştir. 2000’li yıllara adım atılan şu günlerde artık eğitimin, öğrencilerin karşısına çıkan güçlükleri yenerek her yönüyle bir bütün olarak gelişmesini esas almaktadır. İşte bu anlayış, sadece yönetim ve öğretim faaliyetlerinden oluşan geleneksel eğitim sürecine üçüncü ve yeni bir boyut olan rehberlik hizmetlerinin eklenmesini sağlamıştır

Rehberlik hizmetlerinin istenilen başarıya ulaşması, rehber öğretmenle birlikte kurum yöneticilerinin, öğretmenlerin, okuldaki diğer personelin ve velilerin birlikte uyum içinde çalışmasına bağlıdır. Diğer bir deyişle rehberlik hizmetleri bir ekip çalışmasını içerir. İşte bu ekip içinde önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin rehberlik hizmetlerine olan katkıları da oldukça önemli görülmektedir. Bu nedenle liselerde çalışan öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılama düzeylerinin araştırılması gerekmektedir

Bu araştırmada Eskişehir’deki devlet liselerinde çalışan öğretmenlerin, okullarındaki rehberlik hizmetlerini algılama düzeylerini belirlemenin yanında algılamalarında bireysel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun farklılaşmaya neden olup olmadığına da bakılmıştır.

Araştırma; “Giriş”, “İlgili araştırmalar”, “Yöntem”, “Bulgular”, “Yorum” ile “Sonuç ve Öneriler” olmak üzere altı bölümden oluşmuştur. Araştırmanın giriş bölümünde, araştırma problemi yansıtılmaya çalışılmıştır. İlgili araştırmalar kısmında da konuyla ilgili literatür taramasına yer verilmiştir. Yöntem bölümünde araştırmanın nasıl planlandığı gösterilmiş, bulgular bölümünde de araştırmanın alt problemleri başlığı altındaki soruların cevapları verilmiştir. Araştırmanın beşinci bölümünde bulguların yorumu yapılmış ve son bölümde de araştırma sonunda ulaşılan sonuca ve bulgulara dayalı önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın bu düzeye gelmesinde katkılarını esirgemeyen danışman hocam Sayın Doç. Dr. Ersin ALTINTAŞ'a, yoğun çalışmaları arasında bana da zaman ayıran değerli hocam Sayın Prof. Dr. Gürhan CAN'a, araştırma raporunu başından sonuna kadar okuyarak çok değerli katkılarda bulunan hocam Sayın Doç. Dr. Mehmet ŞİŞMAN'a ve araştırmanın başlangıcından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde yardımlarından dolayı arkadaşım Öğr. Gör. M. Bahaddin ACAT'a, araştırmanın uygulama boyutunda yardımlarından dolayı liselerde görevli yönetici ve öğretmenlere, ayrıca burada adından söz edemediğim araştırmaya katkısı olan kişilere teşekkürü borç bilirim.

Abdülkadir ÖZTÜRK
Bursa, 1999

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çağdaş toplumlardaki hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, beraberinde toplumsal değişimleri de zorunlu kılmıştır. Bu değişimlerin hızının artması, bireylerin topluma uyum sağlamalarını güçleştirmiştir. Artık insanların, gittikçe karmaşık bir duruma gelen toplumsal sorunlarla başa çıkabilecek bir biçimde yetişmeleri için, eğitimlerinin de bu gelişmelere paralellik göstermesi gerekmektedir. Günümüzde eğitimin amacı, bireylere kuramsal bilgi kazandırmanın yanında bireyin bedensel, zihinsel, duyuşsal ve sosyal bakımdan en uygun gelişim düzeyine ulaşabilmesini sağlamaktır. Bu amacın bir sonucu olarak bütün ülkelerin eğitim sistemlerinde öğretim hizmetlerini destekleyecek diğer hizmetlere de yer vermeleri gerekmektedir. Bugün eğitimin önemli boyutlarından olan öğretim ve yönetim işlevlerinin yanına üçüncü bir boyut olarak da rehberlik hizmetleri eklenmiş ve bu nedenle rehberlik hizmetlerinin eğitimdeki yeri yadsınamaz hale gelmiştir. Bu gerçeğin daha önce farkına varmış olan gelişmiş ülkeler rehberliğe son derece önem vermişlerdir. Rehberlik uygulamalarının ilk başladığı ülke olan Amerika'da artık rehberlik hizmetleri oldukça ilerlemiş; "kişilik hizmetleri ve rehberlik" adı altında kurulan dernekler, birlikte başarılı çalışmalar yürütmeye başlamışlardır (Kepçeoğlu, 1994: 42; Akman, 1992: 317; Can, 1995: 1).

Türkiye'de bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı'nın sistem içinde rehberliği geliştirici ciddi adımlar atmadığı görülmektedir. Sistemde geleneksel eğitim anlayışı egemen olup bireylerin sadece zihinsel gelişimleri üzerinde durulması sözkonusudur. Yapılan eğitim hizmetlerinde bugünkü eğitimin amacı olan "bireyin bedensel, zihinsel, duyuşsal ve sosyal bakımdan en uygun bir gelişim düzeyine ulaşabilmesini sağlamak" söylemine uyulmadığı görülmektedir. Bir ülkede eğitim sisteminin kendinden beklenen sorumluluğu yerine getirebilmesi, her şeyden önce sistemin tüm öğelerinin birbiriyle uyumlu ve verimli çalışabilmesine bağlıdır. Değişen toplumun gereksinimlerini yeterince karşılayabilmede, eğitim sistemi de tüm öğeleriyle birlikte değişime hazır olmak durumundadır. Eğitimin bir toplumsal kurum olarak kendinden

bekleneni gerçekleştirebilmesi için okul, öğretmen, program ve nihayet tüm bir sistemin değişime açık olması gerekmektedir. İşte eğitim sisteminin içinde bulunması gereken öğelerden bir tanesi de rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleridir (Can, 1987: 159).

Rehberlik hizmetlerinin ne işe yaradığı ve ne gibi işlevlerinin olduğu konusunda bilgi vermekte yarar görülmektedir. Şimdiye kadar rehberlik ve psikolojik danışmanlığın bir çok tanımı yapılmıştır. Kuzgun'a göre, rehberlik, "bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanınması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel bir yardım sürecidir." Yine Kuzgun'un diğer bir tanımına göre, rehberlik ve psikolojik danışma, "bireye kişisel sorunlarının çözümü için gerekli olan olgusal bilgileri sağlayan, kişinin isteklerini ve imkanlarını, çeşitli özelliklerini tanınmasına yardımcı olan ve nihayet bu bilgilerden yararlanarak özünü gerçekleştirmesine yardım eden bir hizmet alanıdır." Tan ise rehberliği yukarıdaki tanımlardan biraz farklı olarak "kişinin verimli bir şekilde gelişmesi ve çevresine uyum sağlaması için karşısına çıkan seçenekleri, yorumları, planları yapmasına ve kararlar vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazanması, bu doğrultuda vermiş olduğu kararları uygulamasında kişiye yapılan sistemli ve profesyonel yardım" olarak tanımlamıştır. Kepçeoğlu ve Bakırcıoğlu'nun tanımları da hemen hemen aynı doğrultudadır (Kuzgun, 1992: 5; Tan, 1992: 18; Bakırcıoğlu, 1994: 19; Kepçeoğlu, 1994: 13).

Yukarıda verilmiş olan tanımlarda vurgulanan ortak noktalar, bireyin kendini ve çevresindeki olanakları tanınması, gizil güçlerini geliştirmesi, gerçekçi kararlar alması ve kendisini gerçekleştirebilmesi biçiminde özetlenebilir. Bu doğrultuda bütüncül bir tanım yapılacak olursa, rehberlik, bireyin kendini ve çevresini daha iyi tanınmasına, kendi özünü gerçekleştirip gizil güçlerini geliştirmesine, önüne çıkan yeni durumları doğru kavrayıp kendisi için en uygun kararı vermesine yardımcı olan sistematik ve profesyonel bir hizmet alanı olarak tanımlanabilir.

Rehberlik hizmetlerinde, rehberlikle birlikte olması gereken psikolojik danışmanlığın da özel bir önemi vardır. "rehberlik" ve

“psikolojik danışma” kavramları hakkındaki yapılan açıklamalara bakıldığında aslında rehberliğin işlevleri bakımından daha kapsamlı bir kavram olduğu görülmektedir. Bu durumda psikolojik danışmanlığın rehberlik çalışmaları içinde rehberliği destekleyen önemli ve vazgeçilmez bir hizmet alanını oluşturduğu ortaya çıkmaktadır. Yani bireye verilen rehberlik hizmetleri bütünü ile bakıldığında rehberliğin psikolojik danışmadan daha geniş bir kavram ve uygulama alanı olduğu görülmektedir. Ancak, rehberlik çalışmaları içinde psikolojik danışma hizmetlerinin yokluğu da kesinlikle düşünülemez. Bunlar, birlikte çalışarak eğitimi amacına ulaştırmada ve çağdaş seviyeye çıkarmada etkili olacak iki önemli unsurdur (Kepçeoğlu,1994: 3).

Rehberlik hizmetleri, yirmibirinci yüzyıla yaklaşan 1990'lı yılların sonunda öğrencilerin bilimsel ve psikolojik yönden tam bir uyum halinde yetişmelerini sağlamayı amaçlamalıdır. Bu doğrultuda bilimsel gelişmelere zorunlu olarak paralellik gösteren çağdaş eğitim anlayışında rehberliğe verilen önem de giderek artmıştır. İçinde yaşanan 1990'lı yıllarda rehberlik boyutu olmayan bir eğitim düşünülemediği gibi bu hizmetlerin gerekliliği de tüm eğitim uzmanları tarafından bilinmekte ve dile getirilmektedir. Ne var ki düşünsel boyuttaki bu gelişmelerin, pratikteki yansımalarının henüz istenilen düzeyden çok uzak olduğu bir gerçektir. Bu sonucu doğuran nedenler arasında ekonomik sıkıntılar, personel yetersizliği, kurum yöneticilerinin rehberlik hizmetlerine duyarsız kalmaları, kurumda çalışan personelin ve öğretmenlerin rehberlikten beklentilerinin az olması, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini algılamadaki yanlışlıklar sayılabilir. Bununla birlikte eğitim politikasındaki yanlışlıklar, yani geleneksel eğitim anlayışının zihinsel gelişim üzerinde odaklaşıp insanın topyekün gelişimini dikkate almaması, bireylerin duygusal ve psikolojik gelişiminin önemli görülmemesine neden olmuştur. Bu da rehberlik ve psikolojik danışma servisinin asıl amacını oluşturan insanın sadece zihinsel değil; sosyal, duygusal ve fiziksel olarak topyekün gelişim anlayışına ters düşmektedir. Ancak bütün bu olumsuzluklara rağmen rehberlik uygulamalarının gerçek anlamdaki çalışmalarının gelişmesi ve yaygınlaşması için uğraşlar sürdürülmektedir. Gerçek anlamda çalışan bir rehberlik örgütünün öğrencileri tanıma,

onlara gerekli konularda bilgi verme, psikolojik danışmanlık yapma ve niteliklerine uygun programlara yerleştirip sürekli olarak izleme gibi görevleri vardır. Bu görevlere kısaca değinilecek olunursa, rehberlik servislerinde öğrencilere yardımcı olabilmek için her şeyden önce onları iyi tanımak gerekmektedir. Bireyi tanıma, her bir öğrenci hakkında o öğrenciyi diğer kişilerden ayıran farklılığını ortaya koyacak ve öğrencinin gelişimini gösterecek bilgilerin toplanmasıdır. Aslında rehberlik servislerindeki bu işlevin esas amacı öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarına yardımcı olmaktır. Rehberlik servisleri bunun yanında öğrencilere bilgi verme görevini de üstlenmiştir. Öğrencilere, iş olanakları, meslekler, okul kuralları ve disiplin, zararlı alışkanlıklar, cinsel bilgiler ve verimli ders çalışma yolları hakkında bilgi vermek durumundadır (Tan, 1992: 143; Kantarcıoğlu, 1974: 6).

Rehberlik servislerinin yürütmesi gereken diğer bir görev de psikolojik danışmandır. Öğrencilerin sosyal ve fiziksel çevreden gelen güçlükler yanında esas itibariyle kendi yaşamları boyunca karşılaştıkları çeşitli bireysel ve duygusal problemleri vardır. Fiziksel ve toplumsal yaşamla ilgili olgulardan kaynaklanan sorunların ve bunlara ilişkin çözüm yollarının tanıtılması ve karşılaşılabilecek yeni sorunlara çözüm bulabilme becerilerinin geliştirilmesi, okullarda çeşitli ders konularının amacını oluşturmaktadır. Ancak, öğrencilerin kendi yaşamında karşılaştığı bireysel ve duygusal sorunlar, hiçbir dersin konusu değildir. Böyle bir sorunla karşı karşıya olan bir öğrenciyle rehberlik servisi ilgilenmekte ve psikolojik danışma işlevini uygulamaktadır. Bunlarla birlikte rehberlik servislerinin yerleştirme ve izleme olmak üzere iki önemli görevi daha vardır. Yerleştirme, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun bölümlere yerleştirilmesi anlamına gelirken izleme ise öğrencilerin yerleştirildikleri program ve bölümlere ne ölçüde uygunluğunu takip etmektir. Böylece öğrencilerin niteliklerine uygun bölümlere yerleştirilip yerleştirilmedikleri de kontrol edilmiş olmaktadır (Kuzgun, 1992: 6; Baymur, 1971; 19-20).

Rehberlik hizmetleri, yukarıda değinilen işlevlerinden farklı olarak bireylerin karşılaştıkları durumlar karşısında karar vermelerine de

yardımcı olmaktadır. İnsanlar hayatları boyunca bir çok konuda tercihler yaparlar ve karar verirler. Hatta zaman zaman bu kararlar onların tüm yaşamlarını etkileyebilir. Böyle bir durumda insanlar, çevrelerinden kendilerine yardımcı olunmasını ve destek sağlanmasını beklerler. Verilecek destek, sadece kuramsal bilgi olmayıp bazen bunun yanında duygusal bir yardımı da gerektirebilir. Eğitim kurumlarında böylesi bir desteği karşılayacak en önemli servis de rehberlik servsidir (Kuzgun, 1992: 2).

Görüldüğü gibi rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin bütün bu işlevlerini yerine getirebilmesi ve başarılı olabilmesi için sadece bir kişiyle değil, örgütlenmiş bir ekip tarafından yürütülmesi esastır. Eğitim kurumlarında da aynı durum sözkonusudur. Okullarda rehberlik servisi adında bir birim kurulmuş ve bu birimde çalışan uzmanların çoğu, üniversitelerin eğitim fakültelerindeki Rehberlik ve Psikolojik Danışma (Eğitimde Psikolojik Hizmetler) bölümlerinden mezun olmuş kişilerden oluşmaktadır. Bu kişiler, okullarda “rehber öğretmen” kadrosunda görev yapmaktadır. Esas itibariyle rehberlik hizmetlerini yürüten ve koordinasyonunu sağlayan kişilerdir. Ancak rehberlik hizmetleri ortaklaşa yürütülen bir hizmet olup okul içinde ve dışında bu hizmetlere katkıda bulunacak kişiler; yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve velilerdir.

Rehberlik hizmetlerinin başarılı bir şekilde çalışması için okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, diğer personelin ve velilerin, sözkonusu servisle rehberlik ve psikolojik danışma uzmanına karşı görüşlerinin ve algılamalarının olumlu yönde olması gerekmektedir. Beklenen uyumun gerçekleşmesiyle yapılacak eşgüdümlü bir rehberlik ve psikolojik danışma çalışması daha başarılı olacaktır. Eğitim sisteminin önemli bir ögesi olan bu servisin başarısı da okulun başarısını doğrudan etkileyecektir. Özellikle bu zincirin önemli bir parçası olan öğretmenlerin, psikolojik danışma ve rehberlik uzmanlarına karşı olan görüş ve algılarının rehberlik servisinin işleyişinde oldukça önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Kılıçcı (1989)'nın da belirttiği gibi öğrencilerin çağdaş dünyadaki hızlı değişimlere ayak uydurabilmeleri için herşeyden önce öğretmenin kendisini geliştirip olgunlaşması gerekir. Olumlu kişilik özellikleri

geliştirememiş öğretmenlerin başkalarının kişiliklerini geliştirmesi düşünülemez.

Öğretmenlerin öğrencilere yönelik tutumlarının, öğrencilerin psiko-sosyal gelişimleri üzerinde büyük etkiye sahip olduğu söylenebilir. Sınıftaki sosyal ve duygusal atmosfer içinde öğretmen davranışlarının hayati derecede bir önemi vardır. Etkili bir öğretmen, öğrencilere karşı dostça davranan, öğretim amaçlarını, öğrencilerin gereksinimlerine uydurabilecek bir esneklik içinde, her öğrencinin bireyselliğine saygı gösterebilecek bir tutuma yönelmiş bir kişi olarak tanımlanabilir. Öğretmenin şevki, heyecanı ve sınıf içindeki öğrencileriyle olan ilişkilerinin, ders konuları üzerindeki hakimiyetinden daha önemli olduğu bilinmektedir (Can, 1992: 35-36; Ersever, 1992: 127).

Öğretmenlik, eğitim, öğretim işlevleriyle ve bunlarla ilgili yönetim görevlerini yürüten özel bir ihtisas mesleğidir. Meslekte başarılı olabilmek, ilgili alandaki yetişmişlikle birlikte, öğretmenliğe özgü bir takım kişilik özelliklerine sahip olmak ve eğitimin içinde bulunan rehberlik hizmetlerini de benimsemekle mümkün olacaktır. Hemen herkes öğretmenin eğitimde ve öğretimde önemli bir etken olduğunda birleşmektedir. Öğretmen, sınıfta öğrencilere gerekli bilgi ve beceriler kazandırmaya çalışırken, kişiliği ve davranışları ile de onları etkilemektedir. Öğretmenlerin öğrencileri etkileyen en önemli özellikleri arasında onların görüş ve algılarının olduğu bilinmektedir. Özellikle öğretmenlerin, öğrencilere ve okul çalışmalarına karşı görüş ve algılarının, öğrencilerin öğrenmesine ve kişiliğine geniş ölçüde etki ettiği kabul edilmektedir. Bu tip bir öğretmenlik anlayışı da çağdaş eğitimin ve rehberlik hizmetlerinin öğretmenlerden beklediği özellik olmaktadır. Böyle bir anlayışı göz önünde bulundurarak kendini yetiştirmiş bir öğretmenin rehberlik hizmetlerini daha içtenlikle benimsemesi mümkün olacaktır. Ancak rehber öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda günümüz eğitim politikasını benimseyen branş öğretmenlerinin bu doğrultuda rehberlik hizmetlerini tam olarak benimseyemedikleri ve rehberlik hizmetlerinin amaçlarını ve işlevlerini gereği gibi algılayamadıkları yönünde görüşler ortaya çıkmıştır. Bu durum, branş öğretmenlerinin geleneksel anlayış içinde, rehberlik hizmetlerine ve

rehberlik görevlilerine karşı yeterince olumlu görüşler geliştirmediklerini ortaya koymuştur (Can, 1987: 160).

Araştırmacının gözlemlerine göre, rehber öğretmen, planı dahilinde yapması gereken anket ve envanterlerin uygulama boyutuyla ilgili olarak sınıf öğretmenleriyle gereği gibi işbirliği yapamamakta ve aynı zamanda yapılan uygulamaların geçerlilik ve güvenilirliği de şüphe götürmektedir. Böylece psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri amacına uygun bir şekilde yürütülememektedir.

Eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin, gereği gibi yürütülmesinde önemli bir işlevi olan öğretmenlerin, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini nasıl algıladıklarını ve bu algıları etkileyen faktörlerin neye göre değiştiği ya da nelerden kaynaklandığının bilimsel araştırmalarla ortaya çıkarılması gerekir. Araştırmalar sonunda elde edilen bulguların, lise öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerine ilişkin algılarının olumlu yönde geliştirilmesinde yararlı olacağı düşünülebilir. Böylece öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrenim gören öğretmen adaylarına insanların zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal bakımdan sağlıklı bir şekilde gelişmesine yardımcı olabilecek sözkonusu hizmetlerin ve bu hizmetlerin yürütüldüğü serviste çalışan uzmanların işlevleri kavratılabilir. Sonuçta rehberlik servisinin ve rehber öğretmenlerin daha verimli bir şekilde çalışmalarına yardımcı olunabilir.

Bu araştırma, yukarıda belirtilen noktalardan yola çıkarak ortaöğretim kurumlarında (genel liselerde) görevli öğretmenlerin okullarındaki rehberlik hizmetlerini nasıl algıladıklarını ve bu algılarının bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın problemi aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

Problem Cümlesi

Eskişehir il merkezindeki liselerde görevli öğretmenlerin kendi okullarındaki rehberlik hizmetlerini algılamaları, bireysel özelliklerine ve görev yaptıkları kurumun özelliklerine göre değişmekte midir?

Alt Problemler

1. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları; öğrenim durumlarına, kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

2. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik servisinin bilgi verme işlevine ilişkin algılamaları; öğrenim durumlarına, kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

3. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik servisinin öğrencileri tanımaya yönelik işlevine ilişkin algılamaları; öğrenim durumlarına, kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

4. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik servisinin öğrencilerin akademik başarılarını iyileştirme işlevine ilişkin algılamaları; öğrenim durumlarına, kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

5. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik servisinin öğrencilerin duygusal problemlerini giderme ve sosyal etkinliklere katılımını sağlama işlevine ilişkin algılamaları; öğrenim durumlarına, kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

6. Liselerdeki branş öğretmenlerinin rehberlik servisinin öğrencileri izlemeye yönelik işlevine ilişkin algılamaları; öğrenim durumlarına,

kıdemlerine, branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre değişmekte midir?

Araştırmanın Önemi

Eğitimin temel amacı, kişilere ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun davranışları kazandırmaktır. Bu doğrultuda eğitimin kalitesini yükseltmek için eğitim kurumlarındaki öğretme-öğrenme etkinliklerinin yanında, eğitimin üçüncü bir boyutu olan öğrenci kişilik hizmetleri içinde yer alan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin önemi de ortaya çıkmaktadır. Rehberlik ve psikolojik danışmanlığın başlıca amacı, bireylerin, sahip olduğu potansiyelleri doğrultusunda gelişimini sağlayıp kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmaktır. Bu nedenle öğrencilerin eğitimlerinde en önemli paya sahip olan ve onlarla sürekli iç içe olan öğretmenlerin alanda yetişmişliklerinin yanında öğrenci kişilik hizmetlerinin gerektirdiği rollerle de yakından ilgilenmeleri gerekmektedir. Bu bakımdan okullarda çalışan öğretmenlerin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri hakkındaki görüş ve algılamalarını ortaya çıkarmanın yararlı olacağına inanılmaktadır.

Bu araştırmayla eğitim kurumlarında çalışan lise öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini nasıl algıladıkları ve lise öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini algılamalarında kıdemlerinin, cinsiyetlerinin, branşlarının ve öğrenim durumlarının ne gibi bir etkiye sahip olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Böylece araştırma sonucunda elde edilecek bulguların, halen görev yapmakta olan lise öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarının hazırlanmasında yol gösterici olması beklenmektedir. Diğer taraftan bu araştırmanın bulguları rehberlik hizmetlerinin gelişmesini sağlayacak her türlü düzenlemeye katkı sağlayabilir.

Türkiye’de rehberlik hizmetleri alanında yapılan bu araştırma, öğretmenlerin sözkonusu hizmetleri algılamalarına yönelik yapılan sınırlı sayıdaki araştırmalardan birisi olması nedeniyle de önemli görülebilir.

Sayıtlılar

1. Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin dereceleme ölçeğini doğru ve içtenlikle cevaplandıkları kabul edilmiştir.

Sınırlılıklar

1. Araştırma, 1997-1998 Öğretim Yılında Eskişehir il merkezindeki liselerde görevli öğretmenlerle ve onlardan sağlanan verilerle sınırlıdır.

Tanımlar

Bu araştırmada geçen;

Branş Öğretmeni; Öğretmenlik formasyonuna sahip, liselerde branş derslerini yürüten öğretmen,

Rehberlik Hizmetleri; Bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanınması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel yardımı,

Rehberlik Servisi; Okullarda rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için oluşturulan birimi ifade etmektedir.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konuyla ilgili yurt içi ve yurt dışında yapılmış bazı araştırmalar kısaca özetlenmiştir.

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar:

Kepçeoğlu (1974)'nin araştırmasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta dereceli okullarda müdür, rehberlik uzmanı, rehber öğretmen ve öğretmenlerin rehberlik anlayışları saptanarak aralarındaki farkların ortaya konulması amaçlanmıştır. Rehberlik uygulamalarına girmiş bulunan orta dereceli okullarda görevli müdür, rehberlik uzmanı, rehber öğretmen ve öğretmenlerin rehberlik anlayışlarının, yetkili uzmanlarca kabul edilen ölçüler bakımından, yetersiz olduğu; ayrıca bu personel arasında rehberlik anlayışları bakımından anlamlı farklar bulunduğu; dolayısıyla, uygulamanın yapıldığı okuldaki akademik ve uzman personel gruplarının yeterli ve ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmadan, personel arasında işbirliğine dayalı bir takım çalışması yapılmadan rehberlik uygulamalarının başarıya ulaşamayacağı sonucuna varılmıştır.

Duman (1985)'in lise öğrencilerinin kendilerine yardım konusunda rehberlik uzmanlarından görev beklentilerini ve bu beklentilere etki eden faktörlerin ortaya çıkarılmaya çalışıldığı araştırmada ortaya çıkan sonuçlara göre öğrencilerin, rehberlik uzmanlarından görevi olmayan konularda yanlış görev beklentileri olduğu görülmüştür. Farklı liselerde okuyan öğrencilerin kendilerine yardım konusunda rehberlik uzmanlarından görev beklentilerinin birbirlerinden farklı olduğu, lise öğrencilerinin rehberlik uzmanlarından görev beklentileri yönünden lise birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır. Kız ve erkek öğrenciler arasında, rehberlik uzmanlarından görev beklentileri yönünden kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha uygun ve olgun düzeyde görev beklentileri olduğu belirlenmiştir.

Esmer (1985)'in orta dereceli okullardaki rehberlik uygulamalarıyla ilgili güçlükleri belirlemeye yönelik olarak yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğuna göre; öğrencilerin rehberlik dersine karşı ilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin ilgilerinin az olmasının nedenlerinin başında rehberlik dersinin sınıf geçme ve notla ilgili olmaması gelmektedir. Ayrıca öğretmenlerin tamamı, velilerin bu konuda ilgisiz olduklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin yaklaşık olarak beşte dördüne göre okul rehberlik örgütü istenilen düzeyde faaliyet gösterememektedir. Ayrıca rehberlik ve araştırma merkezleri de yeterli desteği sağlamamaktadır. Rehberlik faaliyetleri rehberliğin amaçlarını gerçekleştirmede büyük ölçüde yetersiz kalmaktadır. Yine sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğuna göre rehberlik dersinin mevcut durumuyla öğrencilere yararlı olmadığı kanısının yaygın olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmenler, rehberlik uzmanı bulunan okullardaki rehberlik faaliyetlerinin biraz daha verimli ve düzenli olduğunu belirtmişlerdir.

Abaş (1987)'in rehber öğretmen bulunmayan genel liselerde, sınıf rehber öğretmenleri tarafından yürütülmekte olan rehberlik uygulamalarının değerlendirilmesi amacıyla yapmış olduğu araştırmanın sonucunda, genel liselerde görev alacak ya da görevli yönetici, öğretmen ve denetçilerin mevcut durum hakkında bilgi edinmeleri ve uygulamaların daha verimli kılınmasında alınacak önlemlerin saptanmasına yardımcı olunmak istenmiştir. Araştırmanın sonucunda sınıf rehber öğretmenlerinin rehberlik uygulamalarını planlı olarak yürütemedikleri görülmüştür. Sınıf rehber öğretmenlerinin öğrencileri tanımaya çalıştıkları, ancak öğrenciyi tanıma teknikleri hakkında yetersiz bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Sınıf rehber öğretmenlerinin sorunlu öğrencileri doğrudan tespit edemedikleri bunun yanında sorunları belli olan öğrenciler hakkında da bilgi edinemedikleri anlaşılmıştır. Araştırmacı, bu durumu öğretmenlerin yeterli güven ortamı oluşturmadıklarından kaynaklandığı doğrultusunda yorumlamıştır. Ayrıca sınıf rehber öğretmenlerinin öğrencilerin fazla olması nedeniyle etkili

olamadıkları, mesleki rehberlik yapmada başarılı olurken öğrencilere seçmeli ders konusunda yardımcı olmadıkları görülmüştür.

Pişkin (1989), orta dereceli okullarda görevli yönetici, öğretmen ve danışmanların ideal ve gerçek danışmanlık görev algılarına ilişkin yapmış olduğu çalışmada, sözkonusu grupların görevlerine ilişkin ideal algılarını genel olarak yetersiz bulmuştur. Gruplar, almış oldukları ortalama puanlar yönünden incelediğinde en yüksek ortalama puanı alan grubun danışmanlar, en düşük grubun ise öğretmenler olduğu görülmüştür. Yönetici grubunun puanı ise danışmanlardan düşük, ancak öğretmenlerden yüksek bulunmuştur. Grupların, danışmanların görevlerine ilişkin, ideal algıları ile gerçek algıları arasında genel olarak farklar olduğu ortaya çıkmıştır. Yönetici grubunda bulunan farkların, diğer iki gruptan daha yüksek olduğu, ideal ve gerçek algılar arasındaki farkın en düşük olduğu grubun ise danışmanlar olduğu belirlenmiştir.

Balcı (1990)'nın kız meslek ve endüstri meslek liselerinde görevli öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticiler ile öğrenim gören öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinden beklentilerini ortaya koymak amacı ile yapmış olduğu araştırmadan çıkan sonuçlara göre, bayan öğretmenlerin daha çok beklentileri olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin yaşlarına göre beklentileri incelendiğinde, yaşı büyük olan öğretmenlerin beklentilerinin daha çok olduğu belirlenmiştir. Meslekteki yıllarına göre beklentileri incelendiğinde, tecrübesi çok olan öğretmenlerin beklentilerinin çok olduğu, bitirdikleri okullara göre beklentileri incelendiğinde ise öğretmenlik formasyonu veren okulları bitiren öğretmenlerin beklentilerinin çok olduğu görülmüştür. Branşlarına göre öğretmen beklentileri incelendiğinde kültür dersleri öğretmenlerinin beklentilerinin fazla olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinde rehberlik dersi okuyup okumadıklarına göre beklentileri incelendiğinde, rehberlik dersi okuyan öğretmenlerin beklentilerinin fazla olduğu, hizmet içi eğitimlerinde rehberlik kursu görüp görmediklerine göre beklentileri incelendiğinde ise rehberlik kursu gören öğretmenlerin beklentilerinin çok olduğu bulunmuştur.

Poyraz (1993)'ın ortaöğretim okullarında yapmış olduğu araştırmada, rehberlik hizmetleri konusunda kendisinden hizmet ya da görev beklenen yönetici, rehber öğretmen, danışman öğretmen ve ders öğretmenlerinin hangi rehberlik görevlerini, ne düzeyde kabul etmekte oldukları ortaya konulmuştur. Okul müdürlerinin, rehberlerin, danışman öğretmenlerin ve ders öğretmenlerinin rehberlik ile ilgili görevleri kendi görevleri olarak kabul edip etmediklerine bakıldığında her bir grubun, görevlerin bir kısmını kendi görevi olarak kabul ederken diğer bir kısmını kendi görevi olarak kabul etmediği ortaya çıkmıştır. Yani gruplar arasında görevleri kendi görevleri olarak kabul etme bakımından fark olduğu saptanmıştır. Örneğin müdürler, bazı görevleri kendi rol alanı içinde görürlerken, diğer personelin de başka görevleri kendi rol alanı içinde kabul ettiği ortaya çıkmıştır. Görevlerden bazılarının ise az da olsa, değişik gruplar tarafından ortaklaşa kabul edildiği belirlenmiştir. Ayrıca danışman öğretmenlerle ders öğretmenleri arasında önemli bir fark bulunamamıştır.

Can (1995)'ın yüksek öğretim kurumlarındaki akademik danışmanlık hizmetlerinin etkililiğinin belirlenerek geliştirilmesine yönelik önlemlerin ortaya çıkarılması amacıyla gerçekleştirmiş olduğu araştırmada, öğretim elemanlarının akademik danışmanlıkla ilgili görüşleri, tutumları, akademik danışmanlık görevindeki yeterlilik algıları ile öğrencilerle görüşme sıklıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca bir grup akademik danışmana verilen akademik danışmanlıkla ilgili bir bilgilendirme hizmetinin akademik danışmanların sözkonusu nitelikleri üzerinde ne gibi etkileri olduğu da incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretim elemanlarının akademik danışmanlığa yönelik olumlu tutumlar geliştirmiş olmalarına karşın, akademik danışmanlık hizmetlerini etkili bir biçimde yerine getirebilecek olanak ve donanımlara sahip olmadıkları, akademik danışmanlar için düzenlenecek bilgilendirme hizmetleri ile akademik danışmanların danışmanlık niteliklerinin geliştirilebileceği sonucuna varılmıştır.

Yurt Dışında Yapılmış Araştırmalar:

Tanner-Jones (1997)'in danışma modeli için öğretmen algıları başlığını taşıyan araştırmasında, üç tipik sınıf içi davranış problemlerinin sınıf öğretmenleri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Bu çalışmayla öğretmenlerin kullanmış oldukları danışma modelleri ve tercih ettikleri modellerin etkileri belirlenmek istenmiştir. Çalışmada etkisi araştırılan yaklaşımlar, bilişsel, davranışsal, akıl sağlığı ve işbirliği yaklaşımlarıdır. Araştırmanın uygulama bölümünde, öğretmenlere okutulmak üzere bazı senaryolar hazırlanmış ve bu senaryolar öğretmenlere okutulmuştur. Öğretmenlerin okudukları senaryolara vermiş oldukları cevaplar incelenmiştir. Sonuçta öğretmenlerin çoğunluğunun davranışsal problemlere ya da kendi bilişsel stillerine bakmaksızın iş birliği modelini tercih ettikleri anlaşılmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin, saldırgan davranışlarda davranışsal yaklaşımı, sosyal ilişkilerde akıl sağlığı yaklaşımını, öğrencilerin ihtiyaçlarını belirlemede bilişsel yaklaşımı tercih ettikleri gözlenmiştir.

Siefer (1998)'in sınıfta rehberlik ve danışmanlık stratejilerinin kullanılması ile ilgili eğitim ve bunların okul öğretmenleri üzerindeki etkisi başlığını taşıyan çalışmasının amacını, okul öğretmenleri için profesyonelce geliştirilmiş rehberlik stratejilerinin ve müdahalelerin yine okul öğretmenlerinin katılımıyla incelenmesi oluşturmuştur. Bu araştırmayla öğretmen tutumlarını hangi rehberlik stratejilerinin etkilediğini ve meydana gelen günlük değişikliklerde hangi stratejinin pratiğe geçirileceği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada hizmet içi eğitim çalışmalarına katılan öğretmenlerin, algılarından deneyimlerinden ve yapıyla ilgili tanıtımsal bilgilerinden yararlanılmıştır. Otuz kişiden oluşan öğretmen grubunun kişisel projelerinden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin gelişimlerinde, sosyal uyumsuzluklarında, onların özel ihtiyaçlarını belirlemede ve sınıflardaki düzenlemelerde okul ihtiyaçları ve amaçları doğrultusunda bir takım çalışmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın amacını gerçekleştirebilmek üzere nasıl bir yol izlendiği sırasıyla ele alınmış; araştırma modeli, evren, örneklem, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin süreç ve işlemler açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

Belirli bir konuda varolan bir durumu olduğu gibi ortaya çıkartmayı amaçlayan araştırmalar tarama modeline göre düzenlenmiş araştırmalardır. Liselerde görev yapan branş öğretmenlerinin kendi okullarındaki rehberlik hizmetlerinin yerine getirilişini nasıl algıladıklarının belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada da, var olan durum yansıtılmaya çalışıldığından tarama modelinde desenlenmiştir (Karasar, 1991: 77).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Eskişehir il merkezindeki Anadolu liseleri, Endüstri Meslek liseleri ve Ticaret lisesi de dahil olmak üzere tüm resmi liseler oluşturmaktadır. Başlangıçta bu okulların tamamının araştırmaya dahil edilmesi düşünülmüştür. Ancak bu okullarda çalışan öğretmenlerin rehberlik servislerinin çalışmasını izleyebilmiş olmaları için buldukları okuldaki rehberlik servisinin en az üç yıldan beri çalışıyor olması dikkate alınmıştır; üç yıldan daha kısa süre rehberlik çalışmaları olan okullar araştırmanın kapsamından çıkartılmıştır. Böylece araştırma kapsamına giren okulların sayısı 8 olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin rehberlik servisiyle ilgili yeterli görüşe sahip olabilmeleri için de sözkonusu okulda en az üç yıl görev yapmış olmaları önkoşul olarak kabul edilmiştir. Evrenin tamamına gidildiğinden örneklem tesbiti yapılmamıştır. Önce ilgili okullara öğretmen sayısı kadar ölçek formu gönderilmiş, geri dönen

ölçeklerden bu koşula uygun olmayan ölçekler çıkarıldıktan sonra toplam 204 ölçek geçerli olarak kabul edilmiştir.

TABLO 1

ARAŞTIRMA KAPSAMINDAKİ OKULLARA GÖNDERİLİP GERİ DÖNEN VE GEÇERLİ KABUL EDİLEN ÖLÇEK SAYILARI

Sıra No	Okul Adı	Giden Ölçek	Dönen Ölçek	Geçerli Ölçek
1	Cumhuriyet Lisesi	50	36	31
2	Ticaret Lisesi	50	32	30
3	Ahmet Kanatlı Lisesi	40	22	22
4	Ahmet Yesevi Lisesi	30	18	15
5	Süleyman Çakır Lisesi	50	39	35
6	Eskişehir Anadolu Lisesi	30	16	12
7	Atatürk Endüstri Meslek Lis.	75	52	47
8	Atatürk Lisesi	40	13	12
TOPLAM		365	228	204

Tablo 1'de araştırmaya dahil edilen okullarla bu okullara gönderilen ve geri dönen ölçek sayıları gösterilmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri toplama aracı olarak dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Kullanılan ölçek formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Maddeler oluşturulurken M.E.B. Tebliğler Dergisinde yer alan Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği dikkatle incelenmiş ve bu yönetmelikte yer alan rehberlik servislerinin ve rehber öğretmenlerin görevleri, ölçeği oluşturmada dikkate alınmıştır. Öte yandan ölçek oluşturulurken rehberlik hizmetlerinin alt işlevleri olan bilgi verme, bireyi tanıma, başarıyı artırma, psikolojik danışmanlık ve izleme işlevleri gözden geçirilmiş ve ölçek alt bölümlere ayrılmıştır. Bir rehberlik servisinin başarılı bir şekilde çalışmasında etkili olacak yönetmelik

maddeleri ölçek maddelerine yansıtılmıştır. Böylece rehberlik servisinin tüm çalışma alanlarını kapsayacak biçimde yeterli sayıda maddeden oluşan bir araç geliştirilmiştir. Her bir sorunun karşısında da hizmetin yerine getirilme derecesini belirtmek üzere beşli bir seçenek verilmiştir. Bu seçenekler en olumsuzdan en olumluya doğru “hiç bir zaman-her zaman” (1-5) biçiminde derecelendirilmiştir. Aracın ön denemesi yapılmış, bu sonuçlar üzerinden aracın güvenilirliği Cronbach Alfa ile yoklanmış ve güvenilirlik katsayısı 0.92 bulunmuştur. Aracın kapsam geçerliliği için 5 eğitim uzmanı ve 5 rehberlik ve psikolojik danışma uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Bu görüşler doğrultusunda araçta gerekli değişikliklere gidilerek 29 sorudan oluşan asıl ölçek formuna ulaşılmıştır. Son halini almış ölçek formu yeteri kadar çoğaltılmış ve ilgili okullara araştırmacı tarafından dağıtılmıştır. Ölçekte yer alan maddeler, olumlu yönde ve 1’den 5’e doğru puanlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada verilerin toplanabilmesi için öncelikle Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü’nden ilgili okullarda ölçek uygulama izni alınmıştır. Ölçekler araştırmacı tarafından çoğaltılmış ve sözkonusu okullarda görev yapmakta olan öğretmenlerce doldurulmak üzere dağıtılmıştır. Aradan dört gün geçtikten sonra doldurulan ölçekler geri toplanmıştır. Toplanan ölçeklerden geçersiz olanlar ayıklandıktan sonra toplam 204 ölçek geçerli olduğu saptanmıştır. Daha sonra sözkonusu ölçeklerde yer alan veriler bilgisayara işlenmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Dereceleme ölçeği aracılığıyla toplanan verilerin işlenmesinde ve çözümlemesinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Dereceleme ölçeğindeki maddeler puanlanırken 1’den 5’e doğru puan verilmiştir. Öncelikle öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının bireysel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Öğretmenlerin bireysel özellikleri ve çalıştıkları kurum bakımından girmiş oldukları grup bazında, almış oldukları

puanların aritmetik ortalamalarındaki farklılaşmanın anlamlı olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu anlamlılığı tesbit etmek için de tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Sonuçlar, öğretmenlerin bireysel özelliklerine ve çalıştıkları kurumlara göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Daha sonra aynı durum rehberlik hizmetlerinin beş gruba ayrılan alt işlevleri üzerinde ayrı ayrı uygulanmış ve sonuçlar, öğretmenlerin bireysel özelliklerine ve çalıştıkları kurumlara göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Ancak öğretmenlerin bireysel özelliklerinden cinsiyet değişkeni açısından öğretmen algılamalarındaki farklılaşmayı tespit etmek için ise t testi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda anlamlı çıkan durumlarda anlamlılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için tukey testi uygulanmıştır. Karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi olarak 0.05 düzeyi belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmiştir. Araştırmada, liselerdeki rehberlik servislerinin 29 maddede toplanan işlevlerini öğretmenlerin ne düzeyde algıladıkları incelenmiştir.

Bulguların sunulmasında, araştırmanın alt problemlerine uyularak öncelikle okul rehberlik servisinin çalışmalarına ilişkin branş öğretmenlerinin algılamaları ve bu algılamalarının kişisel özelliklerine (branş, kıdem, öğrenim durumu, cinsiyet) ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğine bakılmıştır. Daha sonra sırasıyla branş öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinin bilgi verme, öğrencileri tanıma, öğrenci başarısını artırma, psikolojik danışmanlık yapma ve öğrencileri izleme işlevlerini algılamalarında, kişisel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun bir farklılaşma oluşturup oluşturmadığına bakılmış ve buna ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

1. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerini Bütünde Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan ilk alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerine yönelik algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

1.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre, rehberlik hizmetlerini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 2’de verilmiştir.

TABLO 2

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	94.3	19.8
Eğitim Enstitüsü	40	97.9	18.9
Lisans Tamamlama	44	91.1	19.5
Lisans Üstü Eğitim	4	82.0	26.9

Tablo 2’deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumlarında rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 97.9 ortalama ile en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olanların algılamaları da 82.0 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetleriyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 3’de verilmiştir.

TABLO 3
ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK
YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	1541.1	513.59	1.33	0.27
Grup içi	200	77134.23	385.67		
Genel	203	78675.23			

$P > 0.05$

Tablo 3'deki sonuçlara göre, öğrenim durumlarında öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin öğrenim durumları açısından algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

1.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin kıdemlerine göre dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 4'de verilmiştir.

TABLO 4
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA
VE STANDART SAPMALARI

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	85.3	15.7
06-10 Yıl	26	93.7	25.1
11-15 Yıl	37	96.3	19.4
16-20 Yıl	71	91.5	19.9
21 Yıl ve Yukarı	64	96.7	17.4

Tablo 4'deki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 21 yıldan fazla olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 96.7 ortalama ile en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 85.3 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetleriyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 5'de verilmiştir.

TABLO 5

**ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK
YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	1555.13	388.78	1.00	0.41
Grup içi	199	77120.09	387.54		
Genel	203	78675.23			

$P > 0.05$

Tablo 5'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

1.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, branşları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 6'da verilmiştir.

TABLO 6

ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Branşlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	96.6	16.8
Fiz. Kim. Biy.	26	95.0	22.7
Matematik	28	94.1	16.1
Meslek Dersleri	50	96.8	21.0
Türk Dili ve Edebiyatı	26	87.3	21.3
Tarih, Coğrafya	30	91.3	18.7
Resim, Beden, Müzik	9	95.7	15.6
Din Kültürü ve Ahlak	14	96.6	21.5

Tablo 6'daki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşı meslek dersleri olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 96.8 ortalama ile en yüksek, branşları türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 87.3 ortalama ile en düşük olarak çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetleriyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 7’de verilmiştir.

TABLO 7

ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	2069.64	295.66	0.76	0.63
Grup içi	196	76605.59	390.85		
Genel	203	78675.23			

$P > 0.05$

Tablo 7’deki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

1.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin çalıştıkları kurumları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 8’de verilmiştir.

TABLO 8
ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA
VE STANDART SAPMALARI

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	92.2	17.7
Ticaret Lisesi	30	95.7	17.0
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	85.7	26.2
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	91.8	15.6
Süleyman Çakır Lisesi	35	90.1	21.4
Anadolu Lisesi	12	94.3	17.0
Atatürk End. Meslek Lis.	47	101.7	19.6
Atatürk Lisesi	12	94.8	12.0

Tablo 8'deki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 101.7 ortalama ile en yüksek, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri de 85.7 ortalama ile en düşük olarak çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetleriyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 9'da verilmiştir.

TABLO 9
ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİ ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK
YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	5068.29	724.04	1.93	0.05
Grup içi	196	73606.94	375.55		
Genel	203	78675.23			

*P<0.05

Tablo 9'daki sonuçlara göre, öğretmenlerin çalıştıkları kurum açısından algılama puanı ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara bakıldığında, öğretmenlerin algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.05 düzeyinde anlamlı derecede farklılaştığı gözlenmiştir. Bu farklılaşmanın hangi okullar arasında olduğunu belirlemek için grupların algılama puanları ortalamaları arasında Tukey testi uygulanmış ve Atatürk endüstri Meslek Lisesi ile Ahmet Kanatlı Lisesi arasında anlamlı bir farkın olduğu ortaya çıkmıştır.

1.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerini algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 10'de verilmiştir.

TABLO 10

**ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA
VE STANDART SAPMALARINI**

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	90.9	20.5	1.78	0.08
Erkek	129	96.0	19.1		

$P > 0.05$

Tablo 10'daki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri bakımından rehberlik hizmetlerini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olmadığını göstermiştir.

2. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan ikinci alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevine yönelik algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

2.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre, rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 11’de verilmiştir.

TABLO 11

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	19.0	4.61
Eğitim Enstitüsü	40	19.8	4.57
Lisans Tamamlama	44	19.2	5.00
Lisans Üstü Eğitim	4	15.8	8.38

Tablo 11'deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumları bakımından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 19.8 ortalamayla en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olanların algılamaları da 15.8 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 12'de verilmiştir.

TABLO 12

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	63.78	21.26	0.93	0.42
Grup içi	200	4549.06	22.75		
Genel	203	4612.84			

$P > 0.05$

Tablo 12'deki sonuçlara göre, öğrenim durumları bakımından öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin öğrenim durumları açısından algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

2.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin kıdemlerine göre dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 13’de verilmiştir.

TABLO 13

ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	18.0	2.83
06-10 Yıl	26	19.3	5.92
11-15 Yıl	37	19.1	4.65
16-20 Yıl	71	18.6	4.91
21 Yıl ve Yukarı	64	19.6	4.35

Tablo 13’deki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 21 yıldan fazla olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 19.6 ortalamayla en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 18.0 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların

anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 14’de verilmiştir.

TABLO 14

**ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA
PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	41.22	10.30		
Grup içi	199	4571.61	22.97	0.45	0.77
Genel	203	4612.84			

$P > 0.05$

Tablo 14’deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

2.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin branşları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 15’de verilmiştir.

TABLO 15
ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA
PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARINI

Branchlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	18.8	4.70
Fiz. Kim. Biy.	26	20.7	4.81
Matematik	28	19.68	4.24
Meslek Dersleri	50	18.8	5.00
Türk Dili ve Edebiyatı	26	18.1	5.28
Tarih, Coğrafya	30	18.1	4.45
Resim, Beden, Müzik	9	19.2	4.87
Din Kültürü ve Ahlak	14	20.4	4.43

Tablo 15'deki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşı fizik, kimya, biyoloji olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 20.7 ortalama ile en yüksek, branşları tarih, coğrafya ve türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamaları da 18.1 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 16'da verilmiştir.

TABLO 16
ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA
PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	161.70	23.10	1.02	0.42
Grup içi	196	4451.13	22.70		
Genel	203	4612.83			

Tablo 16'daki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

2.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin çalıştıkları kurumları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 17'de verilmiştir.

TABLO 17

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	19.7	4.70
Ticaret Lisesi	30	18.7	4.45
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	17.9	5.35
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	18.1	4.37
Süleyman Çakır Lisesi	35	18.7	4.97
Anadolu Lisesi	12	18.6	5.76
Atatürk End. Meslek Lis.	47	19.9	4.74
Atatürk Lisesi	12	20.5	3.55

Tablo 17'deki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 20.5 ortalama ile en yüksek, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamaları da 17.9 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 18'de verilmiştir.

TABLO 18

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	132.56	18.94	0.83	0.56
Grup içi	196	4480.27	22.86		
Genel	203	4612.84			

P>0.05

Tablo 18'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin çalıştıkları kuruma bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

2.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 19’da verilmiştir.

TABLO 19

ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN BİLGİ VERME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALAR

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	18.6	4.99	1.09	0.28
Erkek	129	19.4	4.61		

P>0.05

Tablo 19’deki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri bakımından rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olmadığını göstermiştir.

3. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan üçüncü alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerinin

öğrenciyi tanıma işlevine yönelik algılamalarının farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

3.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre, rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 20’de verilmiştir.

TABLO 20

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	15.8	3.87
Eğitim Enstitüsü	40	16.4	3.63
Lisans Tamamlama	44	15.3	4.56
Lisans Üstü Eğitim	4	12.8	5.44

Tablo 20’deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 16.4 ortalama ile en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olanların algılamaları da 12.8 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 21’de verilmiştir.

TABLO 21

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	61.50	20.50		
Grup içi	200	3223.72	16.12	1.27	0.29
Genel	203	3285.23			

P>0.05

Tablo 21’deki sonuçlara göre, öğrenim durumları bakımından öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin öğrenim durumları açısından algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

3.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin kıdemlerine göre dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 22’de verilmiştir.

TABLO 22

**ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI**

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	13.5	2.88
06-10 Yıl	26	15.3	4.78
11-15 Yıl	37	16.2	3.81
16-20 Yıl	71	15.5	3.98
21 Yıl ve Yukarı	64	16.2	3.95

Tablo 22'deki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 21 yıldan fazla ve 11-15 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 16.2 ortalamayla en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 13.5 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 23'de verilmiştir.

**TABLO 23
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	56.01	14.00	0.86	0.47
Grup içi	199	3229.22	16.23		
Genel	203	3285.23			

$P > 0.05$

Tablo 23'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

3.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin branşları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 24'de verilmiştir.

TABLO 24

ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Branşlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	16.2	3.27
Fiz. Kim. Biy.	26	16.0	4.41
Matematik	28	15.4	3.47
Meslek Dersleri	50	16.2	4.34
Türk Dili ve Edebiyatı	26	14.4	3.83
Tarih, Coğrafya	30	15.8	4.36
Resim, Beden, Müzik	9	16.0	4.00
Din Kültürü ve Ahlak	14	16.4	4.14

Tablo 24'deki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşı din kültürü ve ahlak olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 16.4 ortalama ile en yüksek, branşları türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamaları da 14.4 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 25'de verilmiştir.

TABLO 25
ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	69.52	9.93	0.61	0.75
Grup içi	196	3215.71	16.41		
Genel	203	3285.23			

$P > 0.05$

Tablo 25'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

3.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin çalıştıkları kurumları doğrultusunda

dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 26'da verilmiştir.

TABLO 26

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	15.2	3.45
Ticaret Lisesi	30	15.7	3.55
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	14.9	4.63
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	15.0	2.95
Süleyman Çakır Lisesi	35	15.5	5.16
Anadolu Lisesi	12	15.8	2.90
Atatürk End. Meslek Lis.	47	17.0	4.21
Atatürk Lisesi	12	15.6	2.43

Tablo 26'daki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 17.0 ortalamayla en yüksek, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamaları da 14.9 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 27'de verilmiştir.

TABLO 27

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	112.32	16.05		
Grup içi	196	3172.91	16.19	0.99	0.44
Genel	203	3285.23			

$P > 0.05$

Tablo 27’de, öğretmenlerin çalıştıkları kuruma bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

3.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 28’de verilmiştir.

TABLO 28
ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ TANIMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARINI

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	15.3	3.96		
Erkek	129	16.0	4.05	1.19	0.24

$P > 0.05$

Tablo 28'deki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri açısından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olmadığını göstermiştir.

4. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan dördüncü alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevine yönelik algılamalarının farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

4.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılama Düzeyleri

Rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 29'da verilmiştir.

TABLO 29
ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVINE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART
SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	17.0	4.00
Eğitim Enstitüsü	40	17.7	3.35
Lisans Tamamlama	44	15.8	3.56
Lisans Üstü Eğitim	4	15.3	6.29

Tablo 29'deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 17.7 ortalamayla en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olanların algılamaları da 15.3 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 30'da verilmiştir.

TABLO 30

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	95.61	31.87	2.16	0.09
Grup içi	200	2947.37	14.74		
Genel	203	3042.98			

P>0.05

Tablo 30'daki sonuçlara göre, öğrenim durumları bakımından öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin öğrenim durumları açısından algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

4.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılama Düzeyleri

Rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin kıdemlerine göre dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 31’de verilmiştir.

TABLO 31

ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	14.5	3.89
06-10 Yıl	26	17.0	4.53
11-15 Yıl	37	17.5	3.56
16-20 Yıl	71	16.0	3.71
21 Yıl ve Yukarı	64	17.6	3.80

Tablo 31’deki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 21 yıldan fazla ve 11-15 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri yaklaşık olarak birbirinin aynı ve 16.2 ortalama ile en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 14.5 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların

anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 32’de verilmiştir.

TABLO 32

**ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	129.55	32.39		
Grup içi	199	2913.43	14.64	2.21	0.06
Genel	203	3042.98			

Tablo 32’deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

4.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin branşları doğrultusunda dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 33’de verilmiştir.

TABLO 33

**ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART
SAPMALARI**

Branşlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	17.8	2.00
Fiz. Kim. Biy.	26	15.8	4.36
Matematik	28	17.4	3.25
Meslek Dersleri	50	17.7	3.98
Türk Dili ve Edebiyatı	26	15.8	4.17
Tarih, Coğrafya	30	16.0	3.93
Resim, Beden, Müzik	9	17.0	2.50
Din Kültürü ve Ahlak	14	17.0	4.47

Tablo 33'deki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşları yabancı dil olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 17.8 ortalama ile en yüksek, branşları fizik, kimya, biyoloji ve türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamaları da 15.8 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 34'de verilmiştir.

TABLO 34

**ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	138.24	19.75	1.33	0.24
Grup içi	196	2904.74	14.82		
Genel	203	3042.98			

P>0.05

Tablo 34'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

4.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara bağlı olarak dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 35'de verilmiştir.

TABLO 35

**ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART
SAPMALARI**

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	16.7	2.90
Ticaret Lisesi	30	17.2	3.39
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	14.0	5.05
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	16.9	3.37
Süleyman Çakır Lisesi	35	15.5	4.12
Anadolu Lisesi	12	17.6	2.81
Atatürk End. Meslek Lis.	47	18.6	3.52
Atatürk Lisesi	12	17.5	3.45

Tablo 35'deki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 18.6 ortalama ile en yüksek, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamaları da 14.0 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 36'da verilmiştir.

TABLO 36

**ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	397.22	56.75		
Grup içi	196	2645.76	13.50	4.20	0.00
Genel	203	3042.98			

*P<0.01

Tablo 36'daki sonuçlara göre, öğretmenlerin çalıştıkları kurum açısından algılama puanı ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara bakıldığında, öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin akademik başarıyı artırma işlevini algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.01 düzeyinde anlamlı derecede farklılaştığı gözlenmiştir. Bu farklılaşmanın hangi okullar arasında olduğunu belirlemek için grupların algılama puanları ortalamaları arasında Tukey testi uygulanmış ve Atatürk Endüstri Meslek Lisesi ile hem Ahmet Kanatlı Lisesi hem de Süleyman Çakır Lisesi arasında anlamlı bir farkın olduğu ortaya çıkmıştır.

4.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 37'de verilmiştir.

TABLO 37

**ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISINI ARTIRMA İŞLEVİNE
YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART
SAPMALARINI**

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	16.13	3.86	2.01	0.05
Erkek	129	17.26	3.83		

*P<0.05

Tablo 37'deki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri açısından rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olduğunu göstermiştir.

5. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan dördüncü alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevine yönelik algılamalarının farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

5.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre, rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 38’de verilmiştir.

TABLO 38

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	22.0	5.23
Eğitim Enstitüsü	40	23.9	5.16
Lisans Tamamlama	44	22.2	5.16
Lisans Üstü Eğitim	4	20.3	6.24

Tablo 38’deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 23.9 ortalama ile en yüksek, fakülte mezunlarının algılamaları da 22.0 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini

algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 39’da verilmiştir.

TABLO 39

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	91.04	30.35		
Grup içi	200	5450.00	27.25	1.11	0.34
Genel	203	5541.04			

P>0.05

Tablo 39’daki sonuçlara göre, öğrenim durumları açısından öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin öğrenim durumları açısından algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

5.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme Ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 40’da verilmiştir.

TABLO 40
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL
AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	21.3	4.18
06-10 Yıl	26	22.5	6.50
11-15 Yıl	37	23.7	5.08
16-20 Yıl	71	22.4	5.10
21 Yıl ve Yukarı	64	23.4	4.99

Tablo 40'daki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 11-15 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri 23.7 ortalama ile en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 21.3 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 41'de verilmiştir.

TABLO 41
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL
AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	79.43	19.86	0.72	0.58
Grup içi	199	5461.61	27.45		
Genel	203	5541.04			

$P > 0.05$

Tablo 41'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

5.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 42'de verilmiştir.

TABLO 42

ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Branşlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	23.6	4.51
Fiz. Kim. Biy.	26	23.7	6.14
Matematik	28	21.9	4.50
Meslek Dersleri	50	23.9	5.56
Türk Dili ve Edebiyatı	26	21.4	4.97
Tarih, Coğrafya	30	22.2	5.49
Resim, Beden, Müzik	9	23.1	4.31
Din Kültürü ve Ahlak	14	23.0	4.88

Tablo 42'deki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşları meslek dersleri olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 23.9 ortalamayla en yüksek, branşları türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamaları da 21.4 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 43'de verilmiştir.

TABLO 43

ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	179.69	25.67	0.94	0.48
Grup içi	196	5361.35	27.35		
Genel	203	5541.03			

$P > 0.05$

Tablo 43'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

5.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 44'de verilmiştir.

TABLO 44

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	21.1	5.35
Ticaret Lisesi	30	24.2	4.76
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	22.2	5.94
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	23.1	3.16
Süleyman Çakır Lisesi	35	21.5	5.89
Anadolu Lisesi	12	23.6	4.27
Atatürk End. Meslek Lis.	47	24.7	5.22
Atatürk Lisesi	12	22.4	3.40

Tablo 44'deki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi

öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 24.7 ortalama ile en yüksek, Cumhuriyet Lisesi öğretmenlerinin algılamaları da 21.1 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 45’de verilmiştir.

TABLO 45

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	383.44	54.78	2.08	0.06
Grup içi	196	5157.60	26.31		
Genel	203	5541.04			

$P > 0.05$

Tablo 45’deki sonuçlara göre, öğretmenlerin çalıştıkları kuruma bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

4.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini

algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 46'da verilmiştir.

TABLO 46

ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN DUYGUSAL SORUNLARI GİDERME VE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMI SAĞLAMA İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARINI

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	22.5	5.09	0.91	0.36
Erkek	129	23.2	5.31		

$P > 0.05$

Tablo 46'daki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri bakımından rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olmadığını göstermiştir.

6. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulgular

Alt problemler içinde yer alan dördüncü alt problem ile öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevine yönelik algılamalarının kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre değişip değişmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma kapsamına giren öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, cinsiyetleri ve çalıştıkları kurumları açısından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevine yönelik algılamalarının farklılaşıp

farklılaşmadığı araştırılmış ve elde edilen bulgular sırası ile aşağıda verilmiştir.

6.1. Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre, rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, ölçekten aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 47’de verilmiştir.

TABLO 47

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Öğrenim Durumu	N	\bar{X}	S
4 Yıllık Fakülte	116	19.2	4.66
Eğitim Enstitüsü	40	19.7	4.76
Lisans Tamamlama	44	18.5	4.42
Lisans Üstü	4	16.3	3.50

Tablo 47’deki sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında fark olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, eğitim enstitüsü mezunlarının algılama düzeyleri, 19.7 ortalamayla en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olanların algılamaları da 16.3 ortalama ile en düşük düzeydedir.

Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen farkların

anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 48’de verilmiştir.

TABLO 48

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	67.21	22.40		
Grup içi	200	4344.41	21.72	1.03	0.38
Genel	203	4411.63			

P>0.05

Tablo 48’deki sonuçlara göre, öğrenim durumları bakımından öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrencileri izleme işlevini algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, algılama düzeyleri arasında 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

6.2. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kıdemleri doğrultusunda algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 49’da verilmiştir.

TABLO 49
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARINI

Kıdemler	N	\bar{X}	S
01-05 Yıl	6	16.7	3.56
06-10 Yıl	26	19.2	5.57
11-15 Yıl	37	19.6	4.49
16-20 Yıl	71	18.6	4.83
21 Yıl ve Yukarı	64	19.6	3.99

Tablo 49'daki sonuçlara göre öğretmenlerin kıdemleri bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, kıdemleri 11-15 yıl ve 21 yıldan fazla olan öğretmenlerin algılama düzeyleri 19.6 ortalamayla en yüksek, kıdemleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin algılama düzeyleri de 16.7 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 50'de verilmiştir.

TABLO 50
ÖĞRETMENLERİN KIDEMLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	4	80.78	20.19	0.93	0.45
Grup içi	199	4330.85	21.76		
Genel	203	4411.63			

P>0.05

Tablo 50'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin kıdem gruplarına ilişkin algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin kıdemlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

6.3. Öğretmenlerin Branşlarına Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin branşlarına göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 51'de verilmiştir.

TABLO 51

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Branşlar	N	\bar{X}	S
Yabancı Dil	21	19.6	3.95
Fiz. Kim. Biy.	26	18.8	4.79
Matematik	28	19.1	3.42
Meslek Dersleri	50	20.2	4.79
Türk Dili ve Edebiyatı	26	17.3	5.32
Tarih, Coğrafya	30	18.6	4.98
Resim, Beden, Müzik	9	18.8	4.43
Din Kültürü ve Ahlak	14	19.2	5.07

Tablo 51'deki sonuçlara göre öğretmenlerin branşları bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, branşları meslek dersleri olan öğretmenlerin algılama düzeyleri, 20.2 ortalama ile en yüksek, branşları türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamaları da 17.3 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 52'de verilmiştir.

TABLO 52

**ÖĞRETMENLERİN BRANŞLARINA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	158.78	22.68		
Grup içi	196	4252.85	21.69	1.05	0.40
Genel	203	4411.63			

$P > 0.05$

Tablo 52'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin branş gruplarına bağlı algılama puan ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin algılama düzeylerinin branşlarına göre 0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı gözlenmiştir.

6.4. Öğretmenlerin Çalıştıkları Kuruma Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamaları arasında fark olup olmadığını

belirleyebilmek için, dereceleme ölçeğinden aldıkları ortalama puanlar hesaplanmıştır. Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre algılama puanlarının ortalama ve standart sapmaları Tablo 53’de verilmiştir.

TABLO 53

ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI

Okullar	N	\bar{X}	S
Cumhuriyet Lisesi	31	18.5	4.15
Ticaret Lisesi	30	19.6	4.00
Ahmet Kanatlı Lisesi	22	16.7	6.70
Hoca Ahmet Yesevi Lis.	15	18.1	4.30
Süleyman Çakır Lisesi	35	18.7	4.49
Anadolu Lisesi	12	18.7	4.04
Atatürk End. Meslek Lis.	47	21.1	4.33
Atatürk Lisesi	12	18.8	3.57

Tablo 53’deki sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları kurum bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında farklar olduğu görülmektedir. Gruplar arasında, Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılama düzeyleri, 21.1 ortalama ile en yüksek, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamaları da 16.7 ortalama ile en düşük düzeyde çıkmıştır.

Öğretmenlerin çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işleviyle ilgili algılama düzeyleri arasında gözlenen bu farkların anlamlılığını test etmek için grup ortalamaları arasında tek yönlü varyans analizi uygulanmış ve buna ilişkin sonuçlar Tablo 54’de verilmiştir.

TABLO 54

**ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI KURUMLARA GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARINA UYGULANAN TEK YÖNLÜ VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI**

Değişimin Kaynağı	S. D.	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	7	362.00	51.71		
Grup içi	196	4049.63	20.66	2.50	0.01
Genel	203	4411.63			

*P<0.01

Tablo 54'deki sonuçlara göre, öğretmenlerin çalıştıkları kurum açısından algılama puanı ortalamalarına uygulanan tek yönlü varyans analizinden elde edilen sonuçlara bakıldığında, öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin akademik başarıyı artırma işlevini algılama düzeylerinin çalıştıkları kuruma göre 0.01 düzeyinde anlamlı derecede farklılaştığı gözlenmiştir. Bu farklılaşmanın hangi okullar arasında olduğunu belirlemek için grupların algılama puanları ortalamaları arasında Tukey testi uygulanmış ve Atatürk Endüstri Meslek Lisesi ile Ahmet Kanatlı Lisesi arasında anlamlı bir farkın olduğu ortaya çıkmıştır.

6.5. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılama Düzeyleri

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacı ile iki gruba ayrılan öğretmenlerin algılama puan ortalamaları hesaplanmış ve bununla ilgili veriler Tablo 55'de verilmiştir.

TABLO 55

**ÖĞRETMENLERİN CİNSİYETLERİNE GÖRE REHBERLİK
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİYİ İZLEME İŞLEVİNE YÖNELİK
ALGILAMA PUANLARININ ORTALAMA VE STANDART SAPMALARİ**

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t Testi	P
Kadın	75	18.2	5.00	2.17	0.03
Erkek	129	19.6	4.40		

*P<0.05

Tablo 55'deki verilere göre öğretmenlerin cinsiyetleri bakımından rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılama düzeyleri arasında erkek öğretmenler lehine bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla iki grup ortalaması arasında uygulanan t testinden hesaplanan t değeri, grup ortalamaları arasındaki farkın 0.05 düzeyinde anlamlı olduğunu göstermiştir.

BÖLÜM V

YORUM

Bu bölümde, öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları ve bu hizmetlerden bilgi verme, öğrenciyi tanıma, öğrenci başarısını artırma, duygusal sorunları giderme ve öğrenciyi izleme gibi her bir işlevi ayrı ayrı algılamalarına ilişkin bulguların yorumuyla sözkonusu algılamaların öğretmenlerin öğrenim durumlarına, kıdemlerine branşlarına, çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

1. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerini Bütünde Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Dereceleme ölçeğinden alınabilecek en yüksek puanın 145 olduğu düşünülürse, öğretmenlerin dereceleme ölçeğinden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=94.09$), iyi bir puan olduğu kabul edilebilir. Bu doğrultuda öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının olumlu yönde olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılamalarında kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmış ve öğrenim durumlarına göre, öğretmen algılamalarında 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin öğrenim durumları farklı olsa bile rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının olumlu yönde olduğu söylenebilir. Aynı durum kıdem, cinsiyet ve branş için de geçerlidir. Öğretmenlerin kıdemlerine, cinsiyetlerine ve branşlarına göre rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarında küçük farklılaşmalar olsa bile bu farklar 0.05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Ancak çalıştıkları kurum açısından Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılamaları ile Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerin algılamaları arasında anlamlı fark çıkmıştır. Bu sonuçlara göre Ahmet Kanatlı Lisesindeki öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılamaları Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerine

göre daha düşük düzeydedir. Bu sonuca neden olarak Ahmet Kanatlı Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin üç yıl önce çalışmalara başladığı ve henüz sözkonusu hizmetlerin tam olarak oturmamış olduğu, bunun yanında da Atatürk Endüstri Meslek Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin çok daha eski ve etkisini tam olarak gösterdiği söylenebilir.

2. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Bilgi Verme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Dereceleme ölçeğindeki, rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işleviyle ilgili sorulardan alınabilecek en yüksek puanın 30 olduğu düşünülürse, öğretmenlerin sözkonusu bölümden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=19.6$), yüksek bir puan olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumu, kıdemi, branşı, çalıştıkları kurum ve cinsiyetlerine göre, rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevine yönelik algılamalarına ilişkin bulgulara bakıldığında öğretmenlerin kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetinin bilgi verme işlevini algılamalarında küçük farklılaşmalara rastlanmıştır. Ancak bu farklılaşmalar 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmamıştır. Bu sonuca göre öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin bilgi verme işlevini yerine getirmeye yönelik algılarının aynı ve olumlu yönde olduğunu söylemek mümkündür.

3. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi Tanıma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Öğretmenlere uygulanan dereceleme ölçeğindeki, rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işleviyle ilgili bölümden alınabilecek en yüksek puanın 25 olduğu düşünülürse öğretmenlerin sözkonusu bölümden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=15.8$), yüksek bir puan olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, çalıştıkları kurum ve cinsiyetlerine göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevine ilişkin algılamalarına yönelik bulgulara bakıldığında öğretmenlerin kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetinin öğrenciyi tanıma işlevini algılamalarında küçük farklılaşmalara

rastlamak mümkündür. Ancak bu farklılaşmaların 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi tanıma işlevini yerine getirmede kişisel özellikleri ve çalıştıkları kurum bakımından olumlu yönde ortak görüşe sahip oldukları söylenebilir.

4. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenci Başarısını Artırma İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Öğretmenlere uygulanan dereceleme ölçeğindeki, rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işleviyle ilgili bölümden alınabilecek en yüksek puanın 25 olduğu düşünülürse öğretmenlerin sözkonusu bölümden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=16.8$), yüksek bir puan olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri ve branşlarına göre rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevine ilişkin algılamalarına ilişkin bulgulara bakıldığında küçük farklılaşmalara rastlamak mümkündür. Ancak bu farklılaşmaların 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini yerine getirmede, kişisel özellikler olarak öğrenim durumları, kıdemleri ve branşları bakımından olumlu yönde ortak görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin sözkonusu işlevi yerine getirmedeki algılamalarında çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı farklar çıkmıştır. Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevini algılamaları, Ahmet Kanatlı Lisesi ve Süleyman Çakır Lisesi öğretmenlerinin algılamalarına göre daha olumlu yönde çıkmıştır. Bu sonuçlara göre Ahmet Kanatlı Lisesindeki ve Süleyman Çakır Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin sözkonusu işlevi yerine getirmede yetersiz kaldığı Atatürk Endüstri Meslek Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin bu konuda daha başarılı olduğu söylenebilir. Rehberlik hizmetlerinin öğrenci başarısını artırma işlevine ilişkin öğretmen algılamalarında cinsiyete göre de anlamlı farkların çıktığı görülmektedir. Kadın öğretmenlerin

sözkonusu işlevin yerine getirilmesine yönelik algılamaları erkek öğretmenlerin algılamalarına göre daha olumsuz düzeydedir. Bu sonuca göre kadın öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinden öğrenci başarısını artırma işlevini yerine getirmede daha fazla beklentiye sahip oldukları söylenebilir.

5. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Duygusal Sorunları Giderme ve Sosyal Aktivitelere Katılımı Sağlama İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Öğretmenlere uygulanan dereceleme ölçeğindeki, rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işleviyle ilgili bölümden alınabilecek en yüksek puanın 35 olduğu düşünülürse öğretmenlerin sözkonusu bölümden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=22.9$), iyi bir puan olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri, branşları, çalıştıkları kurum ve cinsiyetlerine göre, rehberlik hizmetlerinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevine ilişkin algılamalarındaki farklılaşmayı gösteren bulgulara bakıldığında öğretmenlerin kişisel özelliklerine ve çalıştıkları kuruma göre rehberlik hizmetinin duygusal sorunları giderme ve sosyal aktivitelere katılımı sağlama işlevini algılamalarında küçük farklılaşmalara rastlamak mümkündür. Ancak bu farklılaşmaların 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin sözkonusu işlevini yerine getirmeye yönelik algılarının olumlu yönde olduğu ve rehberlik hizmetlerinin bu işlevi yerine getirmede başarılı olduğu söylenebilir.

6. Öğretmenlerin Rehberlik Hizmetlerinin Öğrenciyi İzleme İşlevini Algılamalarına İlişkin Bulguların Yorumu

Öğretmenlere uygulanan dereceleme ölçeğindeki, rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işleviyle ilgili bölümden alınabilecek en yüksek puanın 30 olduğu düşünülürse öğretmenlerin sözkonusu bölümden almış oldukları ortalama puanın ($\bar{X}=19.1$), iyi bir puan olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumları, kıdemleri ve branşlarına

göre rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevine ilişkin algılamalarındaki farklılaşmayı gösteren bulgulara bakıldığında küçük farklılaşmalara rastlamak mümkündür. Ancak bu farklılaşmaların 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre öğretmenlerin, rehberlik hizmetlerinin, öğrenci başarısını artırma işlevini yerine getirmede, öğrenim durumları, kıdemleri ve branşları bakımından olumlu yönde ortak bir algıya sahip oldukları söylenebilir.

Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin sözkonusu işlevi yerine getirmedeki algılamaları arasında çalıştıkları kuruma ve cinsiyetlerine göre 0.05 düzeyinde anlamlı farklar çıkmıştır. Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevini algılamaları, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamalarına göre daha olumlu yönde çıkmıştır. Bu sonuçlara göre Ahmet Kanatlı Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin sözkonusu işlevi yerine getirmede yetersiz kaldığı Atatürk Endüstri Meslek Lisesindeki rehberlik hizmetlerinin bu konuda daha başarılı olduğu söylenebilir. Rehberlik hizmetlerinin öğrenciyi izleme işlevine ilişkin öğretmen algılamalarında cinsiyete göre de anlamlı farkların çıktığı görülmektedir. Kadın öğretmenlerin sözkonusu işlevin yerine getirilmesine yönelik algılamaları erkek öğretmenlerin algılamalarına göre daha olumsuz düzeydedir. Bu sonuca göre kadın öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinden öğrenciyi izleme işlevini yerine getirmede daha fazla beklentiye sahip oldukları söylenebilir.

Araştırmada farklılaşmaya sebep olabileceği düşünülen öğretmenlerin kişisel özelliklerinden öğrenim durumlarının, kıdemlerinin ve branşlarının rehberlik hizmetlerini bütünde ve alt işlevlerini algılamada 0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı görülmüştür. Ancak sözkonusu kişisel özelliklerden eğitim enstitüsü mezunu olan öğretmen grubunun rehberlik hizmetlerini hem bütünde hem de alt işlevlerini algılamaları gruplar arasında en yüksek, lisans üstü programlardan mezun olan öğretmen grubunun algılamalarında en düşük düzeyde çıkmıştır. Bu sonuca göre lisans üstü programlardan mezun olan öğretmenlerin rehberlikten beklentilerinin daha fazla olduğu

düşünülebilir. Öğretmenlerin kıdemlerine göre rehberlik hizmetlerini bütünde ve alt işlevlerini algılamalarına bakıldığında, kıdemleri 1-5 yıl grubuna giren öğretmenlerin algılamaları diğer gruplara göre daha düşük, 21 yıldan fazla kıdemi olan öğretmenlerin algılamalarının da daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre kıdemi düşük olan öğretmenlerin kıdemi yüksek olan öğretmenlere göre rehberlik hizmetlerinden daha çok beklentiye sahip oldukları söylenebilir. Branşları meslek dersleri grubuna giren öğretmenlerin algılamalarının branş grupları içinde en yüksek düzeyde, türk dili ve edebiyatı olan öğretmenlerin algılamalarının da an düşük düzeyde olduğu gözlenmiştir. Böyle bir durumdan türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerinden beklentilerinin daha çok olduğu sonucu çıkarılabilir. Öğretmenlerin cinsiyetlerinin farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında ise kadın öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde ve alt işlevlerini algılamaları erkek öğretmenlere göre daha düşük düzeyde çıkmıştır. Bu sonuca göre aynı yorum burada da yapıyabilir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre rehberlik hizmetlerinden beklentilerinin daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Liselerde görevli branş öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada ulaşılan sonuçlar dereceleme ölçeği tekniğinin ve öğretmen algılamalarının sınırlılıklarını taşımaktadır. Ancak ulaşılan sonuçlar, liselerde görevli öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini algılamalarına ilişkin bazı ipuçları vermektedir. Bu araştırmada ulaşılan sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.

Liselerde görevli öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları olumlu yönde çıkmıştır. Ancak öğretmenlerin sahip oldukları kişisel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun algılamalarında kısmen de olsa farklılaşma oluşturduğu görülmüştür. Öğretmenlik mesleğine yeni başlamış öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamalarının meslekte daha kıdemli öğretmenlere göre düşük çıktığı görülmüştür. Öğrenim durumları açısından ise akademik kariyeri fazla olan öğretmenlerin algılamaları diğerlerine göre daha düşük çıkmıştır. Branşlar arasındaki farklılaşmanın daha çok meslek dersleri öğretmenleriyle türk dili ve edebiyatı öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür. Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları diğer branşlardaki öğretmenlere göre daha düşük düzeyde, meslek dersleri öğretmenlerinin algılamaları ise daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyetler arasındaki farklılaşma erkek öğretmenler lehine yansımış, erkek öğretmenlerin algılamalarının kadın öğretmenlerin algılamalarına göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları arasında farklılaşma olup olmadığına, çalıştıkları kurum açısından da bakılmıştır. Ahmet Kanatlı Lisesi ve Atatür Endüstri Meslek Lisesi

öğretmenlerinin algılamalarıyla diğer liselerde çalışan öğretmenlerin algılamaları arasında anlamlı farklar çıkmıştır. Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin okullarındaki rehberlik servisinin çalışmalarını algılamaları çoğunlukla olumsuz yönde olduğu görülmüştür. Bu durumun Ahmet Kanatlı Lisesindeki rehberlik servisinin henüz üç yıldan beri çalışıyor olmasından ve rehberlik hizmetlerinin tam olarak oturmamış olmasından kaynaklandığı söylenmiştir. Bununla birlikte öğretmen algılamalarının sözkonusu okuldaki rehberlik servisinin gereği gibi çalışmıyor olmasından kaynaklanabileceği düşünülebilir. Atatürk Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinin algılamalarının diğer okullardaki öğretmenlerin algılamalarına göre yüksek olmasında ise kurumdaki rehberlik hizmetlerinin oldukça başarılı olmasından kaynaklandığı ve öğretmenler üzerinde olumlu bir izlenim bıraktığı sonucunu göstermiştir

Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerinin bilgi verme, öğrenciyi tanıma, öğrenci başarısını artırma, psikolojik danışmanlık yapma ve öğrenciyi izleme gibi işlevlerini yerine getirme düzeyini algılamalarında kişisel özelliklerinin ve çalıştıkları kurumun farklılaşma oluşturup oluşturmadığına bakılmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini bütünde algılamaları ile sözkonusu işlevlerinin yerine getiriliş düzeyini algılamaları arasında yaklaşık olarak aynı sonuçlara rastlanmıştır. Mesleğine yeni başlamış öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini alt işlevleri düzeyinde algılamalarının meslekteki kıdemli öğretmenlere göre daha düşük düzeyde çıktığı görülmüştür. Öğrenim durumları açısından ise akademik kariyeri fazla olan öğretmenlerin algılamaları diğerlerine göre daha düşük çıkmıştır. Branşlar arasındaki farklılaşmanın daha çok meslek dersleri öğretmenleriyle türk dili ve edebiyatı öğretmenleri arasında olduğu görülmüştür. Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini alt işlevleri düzeyinde algılamalarının diğer branşlardaki öğretmenlere göre daha düşük düzeyde, meslek dersleri öğretmenlerinin algılamalarının ise daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyetler arasındaki farklılaşma erkek öğretmenler lehine yansımış, erkek öğretmenlerin algılamalarının kadın öğretmenlerin algılamalarına göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre oluşturdukları

farklılaşmada da yukarıda olduğu gibi erkek öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini alt işlevleri düzeyinde algılamalarının kadın öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Yine çalıştıkları kurum açısından bakıldığında, Ahmet Kanatlı Lisesi öğretmenlerinin algılamalarının diğer okul öğretmenlerine göre düşük düzeyde olduğu, Atatürk Endüstri Meslek Lisesindeki öğretmenlerin algılamalarının da diğer okullardaki öğretmenlerin algılamalarına göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Uygulamacılar İçin Öneriler:

1. Yetiştirilmekte olan rehber öğretmenlerin nitelik yönünden daha yeterli hale getirilmeleri için çaba harcanmalıdır ve eğitimlerinde öğrencilerin sahip oldukları sorunları giderme becerisinin kazandırılması yanında onları gelecek yaşama hazırlamanın önemi de kavratılmalıdır.

2. Hizmet içi eğitimlerde öğretmenlere rehberlik hizmetlerinin bir ekip işi olduğu anlatılmalı ve bu konuda Siefer'in danışmanlık stratejileri ve Tanner Jones'ın danışma modeli araştırmalarının sonuçlarında olduğu gibi rehber öğretmenlerle sürekli işbirliği içinde olmaları gerektiği vurgulanmalıdır.

3. Okullardaki rehber öğretmenlerin öğrenci sayısına göre yetersiz kaldıkları gözönüne alındığında bu eksikliği gidermek için gerekli önlemler alınmalıdır.

4. Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrencilere rehberlik dersleri zorunlu olarak verilmeli, rehberliğin önemi ve eğitimdeki yeri kavratılmalıdır.

Araştırmacılar İçin Öneriler:

1. Bu araştırma Eskişehir il merkezindeki okullarda yapılmıştır. Benzer araştırmalar diğer illerde de yapılabilir.

2. Rehberlik hizmetleri sadece liselerde değil artık eğitimin ilköğretim kademesinde girme aşamasındadır. Lise düzeyindeki okullarda yapılan bu araştırma, ilköğretim okullarında da yapılabilir.

KAYNAKÇA

Abaş, K. "Okullarında Rehber Öğretmen Bulunmayan Sınıf Rehber Öğretmenlerinin Rehberlik Uygulamalarının Değerlendirilmesi". **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir: 1987.

Akman, Y. "İlköğretimde Rehberliğin Yeri ve Önemi", Hacettepe Üniversitesi **Eğitim Fakültesi Dergisi**, S. 8, s. 317: 1992

Bakırcıoğlu, R. **Rehberlik ve Psikolojik Danışma**, Turhan Kitabevi Basım Yayın, Ankara: 1994.

Balcı, S. "Meslek Liselerinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerinden Beklentiler", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi, Ankara: 1990.

Baymur, F. **Okullarda Önemli Bir Sorun Rehberlik**, Hacettepe Üniversitesi Matbaası, Ankara: 1971.

Can, G. **Öğretim Elemanlarının Akademik Danışmanlık Nitelikleri ve Akademik Danışmanlara Yönelik Bilgilendirme Hizmetlerinin Etkililiği**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir: 1995.

_____"Eğitim Fakültesi Lisans ve Öğretmenlik Sertifikası Programlarının Öğretmen Adaylarında Tutum Geliştirme Açısından Etkililiği", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C. 5, S. 1-2, 1992: 35-42.

_____"Öğretmenlik Meslek Anlayışı Üzerine Bir Araştırma", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C. 2, S. 1, 1987: 159-170.

Demirel, Ö. **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, Usem Yayınları-10, Ankara: 1993.

Duman, E. "Lise Öğrencilerinin Rehberlik Uzmanlarından Görev Beklentileri ve Görev Beklentilerine Etki Eden Faktörler", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Hacettepe Üniversitesi, Ankara: 1985.

Ersever, O. "İlköğretimde Açık Okul Sistemi İle Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anlayışı", Hacettepe Üniversitesi **Eğitim Fakültesi Dergisi**, S. 8, 1992: 127.

Esmer, A. "Orta Dereceli Okullarımızda Rehberlik Programının Uygulanmasına İlişkin Problemler", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Ankara Üniversitesi, Ankara: 1985

Kantarcıoğlu, S. **Rehberlik**, Şam matbaası, Ankara: 1974.

Karasar, N. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Sanem Matbaacılık, Ankara: 1991

Kepçeoğlu, M. "Orta Dereceli Okullarda Rehberlik Anlayışı", **Yayınlanmamış Doktora Tezi**, Hacettepe Üniversitesi, Ankara: 1974.

_____ **Psikolojik Danışma ve Rehberlik**, Özerler Matbaası, Ankara:1994.

Kılıçcı, Y. **Okulda Ruh Sağlığı**, Şafak Matbaacılık, Ankara: 1989.

Kuzgun, Y. **Rehberlik ve Psikolojik Danışma**, ÖSYM Yayınları, Ankara: 1992.

M.E.G.S.B. "Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği", **Tebliğler Dergisi**, C. 48, S. 2201, 1985.

- Pişkin, M., 1989, "Orta Dereceli Okullarda Görevli Yönetici, ğretmen ve Danışmanların İdeal ve Gerçek Danışmanlık Görev Algıları", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Ankara Üniversitesi, Ankara:
- Poyraz, A. "Ankara ğretim Kurumlarında Personelin Rehberlik Hizmetleriyle İlgili Görevleri Kabullenme Durumu", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi, Ankara: 1993.
- Siefer, Re'nice L. "Trainings in the Use of Guidance and Counseling Strategies in the Classroom and Its Impact on Elementary School Teachers", **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, No. 8, February, 1998, p.3026-A.
- Tan, H. **Psikolojik Danışma ve Rehberlik**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1992.
- Tanner-Jones, Lou Ann. "Teacher Preference for Consultation Model" **Dissertation Abstracts International**, Vol. 58, No. 6, December,1997, p.2090-A.

EKLER

OKULLARDA YÜRÜTÜLEN REHBERLİK HİZMETLERİ ÖLÇEĞİ

AÇIKLAMA

Değerli meslektaşım;

Bu ölçek, okullarda yürütülen rehberlik hizmetleri konusunda yapılan bir araştırmanın uygulama boyutuyla ilgili veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde kişisel özelliklerle ilgili bazı sorular yer almaktadır. Bunların karşısında bulunan seçeneklerden kendi durumunuza uygun düşen bir seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir.

İkinci bölümde ise rehberlik hizmetlerini yürüten rehberlik servislerinin işleyişiyle ilgili bazı görüşlere yer verilmiştir. Sizden beklenen her bir görüşle ilgili cümleyi okuyup okulunuzdaki rehberlik servisinin sözkonusu görüşe ne ölçüde uyduğunu işaretlemenizdir.

Bu araştırmanın sağlıklı sonuçlara ulaşması büyük ölçüde sizin soruları iştenlikle cevaplandırmanıza bağlıdır. Vereceğiniz cevaplar grup içinde değerlendirilecektir. Bu nedenle ölçek formuna adınızı ve soyadınızı yazmayınız.

Ayıracağınız zaman ve katkılarınız için şimdiden teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Uludağ Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Araş. Gör. Abdülkadir ÖZTÜRK

BİRİNCİ BÖLÜM

Lütfen aşağıdaki seçeneklerden durumunuza uygun olan birini işaretleyiniz.

Branşınız (yazınız).....

Cinsiyetiniz?

1 () Kadın 2 () Erkek

Meslekteki Kıdeminiz?

- 1 () ...-5 yıl
2 () 06-10 yıl
3 () 11-15 yıl
4 () 16-20 yıl
5 () 20 yıl ve yukarısı

Öğrenim Durumunuz?

- 1 () 4 Yıllık Fakülte
2 () Eğitim Enstitüsü
3 () Lisans tamamlama
4 () Lisans Üstü

İKİNCİ BÖLÜM

Aşağıda rehberlik hizmetlerini yürüten rehberlik servislerinin işleyişiyle ilgili bazı görüşlere yer verilmiştir. Her görüşün karşısında beşli bir seçenek bulunmaktadır. Sizden beklenen her bir görüşle ilgili cümleyi okuyup okulunuzdaki rehberlik servisinin sözkonusu görüşe ne ölçüde uyduğunu bu güne kadarki gözlemlerinize göre işaretlemenizdir. Lütfen cevapsız madde bırakmayınız.

	(1) Hiç Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Kararsızım	(4) Katılıyorum	(5) Tamamen Katılıyorum
Rehberlik Servisi,					
1. Öğrenci başarısını doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir..	()	()	()	()	()
2. Öğrencilerin derslerdeki başarısızlık nedenlerini tespit etmede etkili olmaktadır.....	()	()	()	()	()
3. Öğrencilerin ders notlarını takip ederek başarısız öğrencilerin daha iyi kontrol edilmesini sağlamaktadır.....	()	()	()	()	()
4. Öğrencilerin problemlerini çözmede önemli bir yere sahiptir.....	()	()	()	()	()
5. Öğrencilerin duygusal sorunlarıyla da ilgilenmektedir.....	()	()	()	()	()
6. Öğrenim süresince her öğrenciyi yakından izleyip, ona destek olmaktadır.....	()	()	()	()	()
7. Okuldaki her öğrencinin ilgi, yetenek ve bireysel gereksinimlerini tespit etmektedir.....	()	()	()	()	()
8. Eğitici kol çalışmalarında sorumlu öğretmenlere yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
9. Öğrencilerin bireysel özelliklerini tanımalarında onlara yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
10. Öğrencilerin özgüven geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
11. Öğrencilerin bulunmuş oldukları gruptaki yerlerini görmelerine yardımcı olmaktadır.	()	()	()	()	()
12. Yapmış olduğu psikolojik danışmanlıkla kişisel ve sosyal uyum problemleri olan öğrencilere yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
13. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencileri tespit etmektedir.....	()	()	()	()	()
14. Yapmış olduğu çalışmalarla eğitim-öğretim faaliyetlerine olumlu yönde katkıda bulunmaktadır.....	()	()	()	()	()
15. Yapmış olduğu çalışmalarda okul öğretmenlerinin yardımına gereksinim duymaktadır.....	()	()	()	()	()

Rehberlik Servisi,

	(1) Hiç Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Kararsızım	(4) Katılıyorum	(5) Tamamen Katılıyorum
16. Öğrencileri daha iyi takip edebilmek için sınıf rehber öğretmenleriyle sürekli ilişki içindedir.....	()	()	()	()	()
17. Öğretmenlerden başarısız ve yardıma ihtiyacı olan öğrencilerin bildirilmesini istemektedir.....	()	()	()	()	()
18. Öğrencileri sosyal faaliyetlere yönlendiren etkili bir birimdir....	()	()	()	()	()
19. Ders ve bölüm seçiminde öğrencilere önemli bir yardım sağlamaktadır.....	()	()	()	()	()
20. Öğrencilerin geleceğe yönelik planlarını yakından izlemektedir.....	()	()	()	()	()
21. Öğrencilere meslek seçiminde yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
22. Öğrencileri buldukları okulun çevresi ve fiziki yapısı hakkında bilgilendirmektedir.....	()	()	()	()	()
23. Öğrencilere etkili ders çalışma yöntemleri hakkında bilgi vermektedir.....	()	()	()	()	()
24. Öğrencileri disiplin, ders geçme, devamsızlık gibi genel okul kuralları hakkında bilgilendirmektedir.....	()	()	()	()	()
25. Öğrencileri kötü alışkanlıklar (sigara, alkol ve uyuşturucu) hakkında bilgilendirerek bunlardan kaçınmalarını öğretmektedir.....	()	()	()	()	()
26. Öğrencilerin dilek ve isteklerini idareye ileten birimdir.....	()	()	()	()	()
27. Veli-öğrenci-okul üçgeni arasında önemli bir köprü kurmaktadır.....	()	()	()	()	()
28. Velilerin öğrencilerini daha iyi tanımalarına yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()
29. Öğrencilere boş zamanlarını daha iyi değerlendirebilmeleri konusunda yardımcı olmaktadır.....	()	()	()	()	()

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

15 Nisan 1998

SAYI: B.08.4.MEM.4.26.00.02.000/
KONU: Anket Uygulaması.

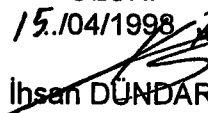
12577

VALİLİK MAKAMINA

Osmangazi Üniversitesinden alınan ekli yazıda; Fen Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Arş.Gör.Abdülkadir ÖZTÜRK'ün master tezi kapsamında aşağıda isimleri belirtilen liselerimizde görev yapan öğretmenlere anket uygulaması için müsaade istedikleri bildirilmektedir.

Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri bölümü Arş.Gör.Abdülkadir ÖZTÜRK'ün master tezi kapsamında aşağıda belirtilen liselerimizde görev yapan öğretmenlere anket çalışması yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmekte olup, Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Adnan ÖZKAN
Milli Eğitim Müdürü

OLUR.
15.104/1998

İhsan DÜNDAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

ANKET YAPILACAK LİSELERİN ADI :

1. Atatürk Lisesi
2. Süleyman Çakır Lisesi
3. Atatürk Tek.ve End.Mes.Lisesi
4. Ticaret Lisesi
5. Anadolu Lisesi
6. Hoca Ahmet Yesevi Lisesi
7. Ahmet Kanatlı Lisesi

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM BÜYÜK
DOKÜMANTASYON MERKEZİ